**VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE**
U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 | IČ: 00064165, tel.: 224 961 111



# INFORMOVANÝ SOUHLAS

| **Jméno a příjmení:** | **r. č.:** |
|---|---|
| Zákonný zástupce pacienta (jméno, příjmení): | |
| **Označení zdravotního výkonu (popřípadě několika výkonů):**<br>**PERITONEÁLNÍ (BŘIŠNÍ) DIALÝZA - LÉČBA CHRONICKÉHO SELHÁNÍ LEDVIN** | |

**Účel, povaha, předpokládaný prospěch, následky a možná rizika zdravotního výkonu:**

Peritoneální dialýza je opakovaná mimotělní očišťovací metoda používaná v léčbě chronického selhání ledvin. Užívá se u pacientů s vážně poškozenou funkcí ledvin, u kterých nejsou ledviny nebo po určité období nebudou nadále schopny odstranit z organismu hromadící se toxické odpadní látky a přebytečnou vodu.

Pokud tento stav nebude léčen, může se projevit obtížemi, jako je slabost, únava, malátnost, nevolnost, zvracení, průjmy, nechutenství, úbytek hmotnosti, otoky dechové obtíže, vysoký krevní tlak, krvácivé projevy, kóma až možné ohrožení na životě s následným úmrtím. Proto je nutné bez odkladu zahájit dialyzační léčení. Peritoneální dialýza je jedna z metod náhrady funkce ledvin, která je nyní pro vás nejvhodnější metodou léčby.

Výkon spočívá v napuštění dialyzačního roztoku do dutiny břišní, kdy pobřišnice - výstelka dutiny břišní pokrývající orgány slouží jako membrána, přes kterou prochází odpadní látky z krve do dialyzačního roztoku, který se poté vypouští z těla ven.

Peritoneální dialýza umožňuje větší nezávislost na zdravotnickém zařízení, protože si ji pacient provádí sám doma. Vzhledem k nepřetržitému způsobu léčby dochází k menším výkyvům v množství odpadních látek a k pozvolnějším změnám v objemu tekutin. Tato metoda je šetrnější ke zbytkové funkci ledvin.

Výkon vyžaduje zavedení katetru do dutiny břišní, který se zavádí na chirurgickém pracovišti laparoskopickou technikou v krátké celkové anestezii. Proto současně s informovaným souhlasem s peritoneální dialýzou musí být poskytnut před výkonem i informovaný souhlas se zavedením katetru do dutiny břišní.

I při správném postupu provádění peritoneální dialýzy se mohou v průběhu léčby objevit následující komplikace:

- infekční zánět pobřišnice,
- infekce v místě zavedení katetru,
- vznik břišní kýly,
- změna polohy katetru,
- ucpání katetru,
- ztráta funkce pobřišnice,
- srůsty.

Při dlouhodobé dialyzační léčbě se mohou vyskytnout další komplikace, např. ischemická choroba srdeční, infarkt myokardu, cévní mozková příhoda, ischemická choroba dolních končetin, postižení nervů, chudokrevnost, kostní nebo kloubní komplikace, bolesti páteře, krvácivé projevy, poruchy potence snížením libida u mužů, poruchy menstruačního cyklu u žen.

Pacient/ka může svůj souhlas kdykoliv odvolat a tím odmítnout provedení výkonu.

# INFORMOVANÝ SOUHLAS

| **Jméno a příjmení:** | **r. č.:** |
|---|---|

**Jiné možnosti, jejich vhodnost, přínosy a rizika:**

Jednou z alternativ je hemodialýza, která se provádí pomocí speciálního přístroje - umělá ledvina. Výkon probíhá v dialyzačním středisku obvykle 3x týdně. Pro hemodialýzu je nutné zhotovení cévního přístupu (shunt) na horních končetinách cévním chirurgem, do kterého se napichují 2 jehly před každou dialýzou, nebo je nutné zavedení dialyzační kanyly do centrálního žilního řečiště.

Další metodou léčby je transplantace ledviny. Pokud je tato léčba ze zdravotních důvodů možná, je pacient po řadě dalších vyšetření zařazen na čekací listinu.

Rozhodování o volbě metody musí respektovat určité medicínské a psychosociální aspekty a ne všechny metody mohou být z hlediska zdravotního stavu a ostatních okolnosti vhodná.

**Zdravotní výkon bude probíhat takto:**

Předpokladem provádění peritoneální dialýzy je zhojení místa zavedení katetru ve stěně břišní a řádné proškolení (edukace) pacienta, který si výkon provádí doma sám.

Výkon je zahájen připojením katetru na set s dialyzačním roztokem. Dialyzační roztok je napuštěn do dutiny břišní. Do roztoku přecházejí z krevních kapilár pobřišnice dle fyzikálního principu difúze (odstraňování odpadních molekul z místa s vysokou koncentrací do místa s nízkou koncentrací) odpadní látky a přebytečná tekutina. Výkon je ukončen odpojením setu od katetru a uzavřením katetru.

Existují dvě základní metody peritoneální dialýzy, které lze vzájemně kombinovat:

1. Kontinuální (nepřetržitá) ambulantní peritoneální dialýza (CAPD): při této metodě se dialyzační roztok z dutiny břišní vypouští a nahrazuje novým (tzv. výměna) v pravidelných intervalech, nejčastěji 4x denně. Výkon trvá 15-20 minut.
2. Automatizovaná peritoneální dialýza (APD): k provádění této metody je potřebný přístroj - cyklovač, který je schopen sám provádět výměnu dialyzačního roztoku automaticky. Výměny jsou prováděny v noci automaticky v rychlém sledu. V průběhu dne se dialyzační roztok v dutině břišní ponechá nebo se vypustí po poslední výměně.

**Omezení a doporučení ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a případné změny zdravotní způsobilosti po provedení uvedeného zdravotního výkonu:**

Peritoneální dialýza nemusí znamenat omezení pracovní schopnosti. Za dodržení určitých podmínek je možné provádět peritoneální dialýzu i mimo domov (zaměstnání, dovolená). Rovněž cestování není omezeno.

Vzhledem k trvalému zavedení katetru do dutiny břišní není možné koupání, jen sprchování. Koupání v přírodních nádržích a veřejných bazénech z důvodu vysokého rizika vstupu infekce do dutiny břišní není možné. Koupání v moři a v bazénech, které jsou schváleny pro plavání kojenců, popř. v dobře ošetřovaném rodinném bazénu je možné.

Nejsou vhodné některé sportovní aktivity (např. jízda na koni, cviky zatěžující břišní stěnu) a fyzická činnost v době napuštěného dialyzačního roztoku.

Pacient musí ve stanovenou dobu provádět peritoneální dialýzu, užívat doporučené léky, dodržovat dietní opatření, zejména omezit příjem draslíku (ovoce, zelenina) a omezit příjem

# INFORMOVANÝ SOUHLAS

| **Jméno a příjmení:** | **r. č.:** |
|---|---|

tekutin. Pacienti v pracovním procesu mohou vykonávat jen práci bez fyzické námahy, v teplém prostředí a s možností dodržovat dietu. Podrobně vše je uvedeno v Průvodci dialyzační léčby anebo jeho otázky zodpoví ošetřující lékař.

**Další potřebná léčba:**

Pacient je opakovaně školen (edukován) v provádění peritoneální dialýzy, včetně ošetřování vyústění katetru. Pokud pacient provádí peritoneální dialýzu za pomocí přístroje, je proškolen v jeho obsluze a je mu zapůjčen domů. Z důvodu prevence komplikací je nutné dodržovat doporučené postupy.

Místo zavedení katetru musí pacient pravidelně ošetřovat dezinfekcí a překrýt sterilním krytím. Katetr je trvale přítomen v dutině břišní a odstraňuje se po ukončení léčby peritoneální dialýzou, např. po transplantaci ledvin.

Kontrola zdravotního stavu a laboratorních výsledku probíhá 1x za měsíc na ambulanci. V případě jakýchkoliv obtíží během domácí léčby je třeba okamžitě kontaktovat lékaře.

**Souhlasím se zpracováním mých osobních údajů:** ☐ **ANO** ☐ **NE**

**Prohlašuji, že lékař, který mi poskytl poučení, mi osobně vysvětlil vše, co je obsahem tohoto písemného informovaného souhlasu a měl jsem možnost klást mu otázky, na které mi řádně odpověděl. Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení a informacím plně porozuměl a výslovně souhlasím s provedením tohoto zdravotního výkonu:**

V případě, že pacient je **nezletilý nebo s omezenou svéprávností** a je přiměřeně rozumově a volně vyspělý:

**Prohlašuji, že jsem byl poučen v rozsahu, který je uveden výše.**

Pokud pacientovi nebyly takové údaje poskytnuty, uvede se důvod jejich neposkytnutí:

V Praze dne

..... .....

*podpis pacienta / zákonného zástupce* *jméno, příjmení a podpis lékaře*

.....

*podpis nezletilého pacienta / pacienta s omezenou svéprávností*

**Pokud pacient / zákonný zástupce se nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav podepsat**:

Důvod, pro něž pacient / zákonný zástupce není schopen se podepsat:

Způsob, jak pacient / zákonný zástupce projevil svou vůli:

.....

*jméno, příjmení a podpis svědka*